

Тернопільська обласна рада
Департамент освіти і науки Тернопільської обласної військової адміністрації
Фаховий коледж
Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії
ім. Тараса Шевченка

Циклова комісія музичних дисциплін

ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник директора
з навчально-виховної роботи
Павло ЯЛОВСЬКИЙ
«01»   2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Естрадний вокал

Освітньо-професійний ступінь **фаховий молодший бакалавр**
Галузь знань **01 Освіта / Педагогіка**
Спеціальність **014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво)**
Освітньо-професійна програма **Середня освіта (Музичне мистецтво)**

Яловська І. В. Естрадний вокал : робоча програма вибіркової навчальної дисципліни для здобувачів фахової передвищої освіти з галузі 01 Освіта / Педагогіка за спеціальністю 014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво). Кременець, 2024. 10 с.

Розробник: Яловська Ілона Володимирівна – викладач циклової комісії музичних дисциплін Фахового коледжу Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії музичних дисциплін
Протокол від « 14 » серпня 2024 р. № 1

Голова циклової комісії

Сергій ШЕГЕРА

1. Вступ

«Естрадний вокал» є однією з важливих навчальних дисциплін у підготовці висококваліфікованого, професійно компетентного вчителя музичного мистецтва, керівника вокальної студії. На заняттях здобувачі фахової передвищої освіти оволодівають навичками володіння естрадною манерою співу, творчої інтерпретації естрадних вокальних творів, вокальної імпровізації, умінням формувати власний вокально-виконавський імідж, підбирати виконавський репертуар.

Програма вивчення вибіркової навчальної дисципліни «Естрадний вокал» складена для навчання здобувачів освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр» відповідно до освітньо-професійної програми Середня освіта (Музичне мистецтво) з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю 014 Середня освіта (Музичне мистецтво).

2. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітньо-професійна ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма здобуття освіти	
Кількість кредитів ECTS: 2,5	Галузь знань 01 Освіта	Вибіркова	
	Спеціальність 014 Середня освіта (Музичне мистецтво)		
Змістових модулів – 2	Освітньо-професійна програма Середня освіта (Музичне мистецтво)	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 75		3-й	
		Семестр	
		5-й	6-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2; 1 самостійної роботи здобувача – 1; 0,5	Освітньо-професійний ступінь: фаховий молодший бакалавр	Лабораторні	
		30 год	20 год
		Самостійна робота	
		15 год	10 год
		Вид контролю: Залік – 6-й семестр	

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить 66,6 % / 33,3 %.

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Естрадний вокал» є формування у майбутніх учителів музичного мистецтва, керівників вокальних студій здатності до творчої інтерпретації естрадних вокальних творів, естрадної манери співу.

Основні завдання курсу:

- 1) оволодіння прийомами вокальної техніки в естрадній манері;
- 2) формування артистичної майстерності у процесі виконання естрадних пісень;
- 3) розвиток навичок творчої вокальної інтерпретації вітчизняних і зарубіжних естрадних творів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни у здобувачів фахової передвищої музично-педагогічної освіти повинні бути сформовані такі **компетентності**:

ЗК3 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК4 Здатність спілкуватись іноземною мовою.

ЗК7 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

СК19 Здатність до вокальної, диригентсько-хорової та інструментальної інтерпретації музичних творів.

СК21 Здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у вокально-виконавській діяльності.

СК22 Здатність організовувати сольну і колективну вокально-виконавську діяльність учнів різних вікових груп.

Програмні результати навчання

Нормативний зміст вивчення здобувачами фахової передвищої освіти навчальної дисципліни «Методика навчання естрадного вокалу» сформульований у таких програмних результатах навчання:

РН1 Здійснювати професійну діяльність державною мовою як усно, так і письмово.

РН4 Враховувати вікові особливості учнів в освітньому процесі для забезпечення його ефективності.

РН19 Уміти виконувати вокальні твори різних епох, стилів, жанрів.

РН22 Демонструвати уміння художньої інтерпретації сучасного вокального музичного мистецтва; виявляти сценічну культуру, акторський талант.

РН23 Уміти формувати вокально-виконавський репертуар для учасників вокальної студії, розвивати їх творчий потенціал, вокально-виконавську майстерність.

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Процес формування естрадної манери співу

Тема 1. Розвиток співацького дихання

Відпрацювання різних типів дихання. Формування самоорганізації співацького дихання. Засвоєння основних фраз співацького вдиху та видиху.

Усвідомлення ролі «затримки дихання». Відпрацювання механізму видиху у співацькому процесі. Робота над художнім репертуаром.

Тема 2. Процес звукоутворення. Формування навичок роботи артикуляційного апарату

Засвоєння різних видів атаки звуку. Формування м'якої атаки звуку. Усвідомлення значення складових артикуляційного апарату (зуби, губи, язик та щелепи). Відпрацювання навичок артикуляції голосних та приголосних звуків. Роль мимічної мускулатури у співацькому процесі. Робота над художнім репертуаром.

Тема 3. Фізіологічні механізми співацької опори

Формування поняття про співацьку опору, анкерування. Складові співацької опори – опора звуку, опора дихання, опора мовлення. Продовження формування вокально-технічних навичок під час виконання вокальних творів. Робота над художнім репертуаром.

Тема 4. Типи змикання голосових зв'язок

Формування здатності до використання товстого, тонкого і жорсткого змикання голосових зв'язок. Робота хибних голосових зв'язок. Робота над художнім репертуаром.

Змістовий модуль 2. Естрадна вокально-художня виразність. Розвиток вокально-виконавської майстерності

Тема 5. Розвиток технічних можливостей голосу

Робота над технічними нюансами голосу, серед яких розщеплення, драйв (хрипкий голос, гроулінг тощо), твенг, край, субтон, мікст, белтінг, слайд, фальцет, йодль, штробас, мелізми. Застосування технічних прийомів у різних стилях (джаз, соул, кантрі).

Тема 6. Розвиток навичок стильової і жанрової інтерпретації естрадних вокальних творів. Робота з мікрофоном

Уміння використовувати знання про форму, характер, динаміку розвитку естрадних творів. Розуміння значення тембрального забарвлення співацького голосу. Розвиток виконавських здібностей під час роботи над виконанням вокальних творів. Поєднання літературного тексту зі співом. Робота над художнім репертуаром.

Тема 7. Вдосконалення набутих навичок та пошуки свого стилю-іміджу

Формування власного стилю-іміджу при виконанні естрадних композицій, здатності до творчої інтерпретації вокальних творів, створення власних кавер-версій естрадних пісень. Підбір виконавського репертуару. Робота над художнім репертуаром.

Тема 8. Вокальна імпровізація в естрадній манері

Формування здатності до вокальної імпровізації в естрадній манері. Співскетом. Створення власних вокальних імпровізацій.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	денна форма				
	усього	у тому числі			
лекції		практ.	лаб.	с. р.	
Змістовий модуль 1. Процес формування естрадної манери співу					
Тема 1. Розвиток співацького дихання	11			7	4
Тема 2. Процес звукоутворення. Формування навичок роботи артикуляційного апарату	12			8	4
Тема 3. Фізіологічні механізми співацької опори	10			7	3
Тема 4. Типи змикання голосових зв'язок	12			8	4
Разом за змістовим модулем 1.	45			30	15
Разом за 5-й семестр	45			30	15
Змістовий модуль 2. Естрадна вокально-художня виразність. Розвиток вокально-виконавської майстерності					
Тема 5. Розвиток технічних можливостей голосу	11			7	4
Тема 6. Розвиток навичок стильової і жанрової інтерпретації естрадних вокальних творів. Робота з мікрофоном	7			4	3
Тема 7. Вдосконалення набутих навичок та пошуки свого стилю-іміджу	9			5	4
Тема 8. Вокальна імпровізація в естрадній манері	8			4	4
Разом за змістовим модулем 2.	35			20	15
Разом за 6-й семестр	35			20	15
Разом годин за навчальним планом	75			50	25

6. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Розвиток співацького дихання.	7
2.	Процес звукоутворення. Формування навичок роботи артикуляційного апарату	8
3.	Фізіологічні механізми співацької опори.	7
4.	Типи змикання голосових зв'язок	8
5.	Відпрацювання прийомів естрадного співу	7
6.	Розвиток навичок стильової і жанрової інтерпретації естрадних вокальних творів	4
7.	Створення кавер-версій естрадних вокальних композицій. Підбір виконавського репертуару	5
8.	Розвиток навичок вокальної імпровізації в естрадній манері	4
	Разом	50

7. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Відпрацювання різних типів дихання	4
2.	Засвоєння різних видів атаки звуку	4
3.	Розвиток співацької опори, анкерування	3
4.	Відпрацювання різних типів змикання голосових зв'язок	4
5.	Робота над вокальними техніками	4
6.	Відпрацювання навичок творчої інтерпретації вокальних творів в естрадній манері	3
7.	Формування власного стилю-іміджу при виконанні естрадних композицій	4
8.	Створення власних вокальних імпровізацій	4
	Разом	20

8. Методи навчання

Методи вокальної педагогіки, що відображають специфіку співочої діяльності: фонетичний, концентричний, методи показу й наслідування, уявного та внутрішнього співу; аналітичний метод, спостереження, ілюстрація, демонстрація, метод емоційного налаштування, метод слухового аналізу, контролю і саморегуляції.

9. Методи контролю

Поточний контроль, перевірка і оцінювання самостійної роботи, оцінювання рівня сформованості вокальної майстерності під час демонстрації вокальних творів, залік.

Підсумковий контроль: залік у 6-ому семестрі.

10. Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів фахової передвищої освіти з навчальної дисципліни «Естрадний вокал»

Оцінку «5», «відмінно» – заслуговує здобувач фахової передвищої освіти, який виявляє особливі творчі здібності, самостійно розвиває власні обдарування і нахили в вокальній діяльності, вміє самостійно здобувати знання, виконує всі вокально-технічні вимоги, демонструє переконливе втілення у музичний образ, майстерно демонструє стильові особливості твору та технічну досконалість виконання, музичний матеріал знає в обсязі більшому, ніж передбачено програмою.

Оцінку «4», «добре» – заслуговує здобувач фахової передвищої освіти, який вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати її на практиці, вільно володіє вокальними навичками, допускає незначні помилки, які загалом не впливають на якість.

Оцінку «3», «задовільно» – заслуговує здобувач фахової передвищої освіти, який в процесі опанування новими вміннями та навичками відчуває суттєві труднощі, здатний лише частково їх подолати під керівництвом викладача, порівнювати та робити висновки, допускає та виправляє неточності в інтонуванні, недостатньо сформована робота артикуляційного апарату та техніки естрадного співу.

Оцінку «2», «незадовільно» – заслуговує здобувач фахової передвищої освіти, який володіє вокальним музичним матеріалом на досить низькому рівні, значну частину матеріалу відтворює на репродуктивному рівні, музичні фрагменти відтворює слабо зі значними інтонаційними помилками, відсутні практичні навички застосування вокального дихання. Має право на перездачу.

11. Методичне забезпечення

Навчально-методичні посібники, плани лабораторних занять, періодичні видання, аудіо- та відеоматеріали..

12. Рекомендована література

1. Антонюк В.Г. Вокальна педагогіка (сольний спів) : підручник. Київ : ЗАТ «Віпол», 2007.
2. Баско О. А. Джазова вокальна імпровізація в процесі підготовки естрадних співаків. *Мистецькі пошуки* : збірник наукових праць. Випуск 12. Суми : ФОП Цьома С. П., 2020. С. 8-14.
3. Вікторова М. В. Естрадний спів як засіб формування вокальних умінь і навичок студентів факультету мистецтв. Кривий Ріг : КДПУ, 2017. 287 с.
4. Красовська Л. О. Сучасний вокал: методи навчання в різних жанрах музичного мистецтва. *Культура України*. 2016. Вип. 53. С. 100-106.
5. Можайкіна Н. С. Методика викладання вокалу. Хрестоматія : навчальний посібник. Київ : Видавництво Ліра-К, 2016. 216 с.
6. Овчаренко Н. Основи вокальної методики : науково-методичний посібник. Кривий Ріг : Видавничий дім, 2006. 116 с.

7. Откидач В. Естрадний спів і шоу-бізнес : навч.-метод. посіб. Вінниця : Нова Книга, 2011. 368 с.

8. Юрко О. О. Вокальне виховання дітей та юнацтва в закладах загальної додаткової освіти. Суми:, 2005. 137 с.

Допоміжна

9. Атамасенко Н.О. Теоретичні аспекти формування вокально-хорових навичок підлітків у позашкільних навчальних закладах. *Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова*. 2014. Вип. 2. С. 182–187.

10. Бондарчук А. Методика формування вокально-виконавських навичок студентів мистецьких спеціальностей засобами естрадної пісні. *Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського*. 2020. Вип. 3. С. 24-30.

11. Пляченко Т. М. Методика викладання вокалу: програма навчального курсу для студентів мистецького факультету. Кіровоград : РВВКДПУ ім. В. Винниченка, 2006. 30 с. URL : <http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/7307> (дата звернення : 20.06.2023 р.).

12. Попова А. Методика навчання естрадного співу Бретта Меннінга. *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені В. Гнатюка*. 2018. Вип. 1. URL : <http://nzm.tnpu.edu.ua/article/view/170763> (дата звернення 24.07.2024 р.).

13. Ріггс С. (Seth Riggs) Спів у мовленнєвій позиції (Singing in a speech position). URL : <https://www.youtube.com/watch?v=mkDRZW-Cm6k> (дата звернення 21.07.2024 р.).

14. Cheryl Porter Vocal Coach : Youtube. URL : <https://www.youtube.com/user/voicestudioit> (дата звернення : 28.06.2024 р.).

15. Estil Etudes Velum 2 Alejandro Saorin Martinez EMCI-tp. Alejandro Linklater K. Freeing the natural voice. URL : <https://scribd.com/document/285967926/linklater-freeingthe-natural-voice-pdf>. references (дата звернення 23.05.2024 р.).

16. Saorin Martinez Vocal training : Youtube. (дата звернення : 23.05.2024 р.).